

Prehľad dôležitých informácií pre cudzincov žijúcich na Slovensku o opatreniach prijatých slovenskými orgánmi v súvislosti s COVID-19 (3. aktualizovaná verzia)

Posledné týždne je život všetkých obyvateľov Slovenska bez ohľadu na štátnu príslušnosť vážne ovplyvnený nepredvídateľným vývojom situácie súvisiacim s **nebezpečenstvom šírenia choroby COVID-19**. Zatvorenie hraníc, praktické zatvorenie letísk a obmedzenie medzinárodnej verejnej dopravy, ako aj rozsiahle preventívne opatrenia mali vplyv na zatvorenie prevádzok, úradov a škôl a na naše každodenné fungovanie. Podľa našich zistení **sa stali tieto informácie pre cudzincov ťažko dostupnými** pre jazykovú bariéru, ale aj ich roztrúsenosť na rôznych webstránkach.

V rámci projektu KapaCITY – podpora integrácie migrantov na lokálnej úrovni a spolupráce konzorcia mimovládnych organizácií - Ligy za ľudské práva, občianskeho združenia Marginal, Centra pre výskum etnicity a kultúry a Nadácie Milana Šimečku sme v reakcii na túto situáciu ako službu pre cudzincov, ale aj pre samosprávy (mestá a kraje), kde cudzinci žijú, pripravili prehľad najdôležitejších informácií, ktoré je potrebné vedieť. Prehľad je dostupný v slovenčine, angličtine, ruštine a srbčine.

Spracované informácie podliehajú častým zmenám, preto sme pripravili 3. aktualizovanú verziu (k 10. 6. 2020) Prehľadu dôležitých informácií pre cudzincov v súvislosti s COVID-19. Zároveň Vám však odporúčame informácie si preveriť prostredníctvom internetových stránok kompetentných úradov, inštitúcií či poskytovateľov služieb alebo telefonicky.

Za prípravu prehľadu patrí veľká vďaka Dáši Vranka Knoškovej, riaditeľke OZ Marginal, advokátke Viere Orichovej a Michaele Dojčinovičovej z Ligy za ľudské práva. Za preklad do ruštiny ďakujeme Eleonóre Ďurišinovej, kultúrnej mediátorke projektu KapaCITY v Košiciach a za preklad do srbského jazyka Vlaste Bolehradskej, kultúrnej mediátorke projektu KapaCITY v Bratislave.

Denne aktualizované informácie o situácii nájdete na nasledujúcich webových stránkach:

- **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky** (informácie o všetkých prijatých opatreniach týkajúcich sa pandémie): <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=koronavirus>
- **Úrad verejného zdravotníctva**: <http://www.uvzsr.sk/>
- **Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky**: <https://www.health.gov.sk/Titulka>
- **Národné centrum zdravotníckych informácií** (fakty o chorobe, počte infikovaných, prevencii, informáciách pre pacientov a informáciách pre lekárov): <https://virus-korona.sk/>
- **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky**:
<https://www.employment.gov.sk/sk/>
- **Sociálna poisťovňa**: <https://www.socpoist.sk/>
- **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**:
<https://www.minedu.sk/>
- **Migračné informačné centrum IOM**
Aktualizované informácie pre cudzincov:
SK verzia: <https://www.mic.iom.sk/sk/novinky/639-covid-19-opatrenia.html>
EN verzia: <https://www.mic.iom.sk/en/news/637-covid-19-measures.html>
RU verzia: <https://www.mic.iom.sk/ru/2015-02-03-14-35-35/638-covid-19-measures-in-place-from-13-march-2020.html>

V prípade potreby tlmočenia (napr. v komunikácii so samosprávami, lekármi, pri poskytovaní služieb a s prekladmi informácií, ktoré súvisia s aktuálnou situáciou (COVID-19. môžete kontaktovať občianske združenie **Mareena**, ktoré vedie databázu neformálnych tlmočníkov – dobrovoľníkov e-mail: info@mareena.sk, tel.č.: 0948 113 947, <https://mareena.sk/>
FB: <https://www.facebook.com/mareena.sk/>

Ďalšie zdroje informácií:

- **Radio Slovakia International** - pravidelne aktualizované informácie ohľadne opatrení vlády a situácie v súvislosti s COVID-19 v rôznych jazykoch: <https://rsi.rtv.sk/>
- **The Slovak Spectator**: <https://spectator.sme.sk/c/22365153/slovakia-coronavirus-disease-statistics-number-of-patients.html>
- **Informačný portál WHO** (Svetovej zdravotníckej organizácie) s informáciami a poradenstvom pre verejnosť (v AJ a ďalších jazykoch):
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>
- **Informačný leták o COVID-19 pre cudzincov** v 26 jazykoch (IOM Taliansko):
<https://admin4all.eu/news/covid-19-information-leaflet-for-migrant-population/>

Obsah

A. Obmedzenia a opatrenia prijaté v súvislosti s COVID-19 a ich uvoľňovanie	3
B. Karanténa	5
C. Žiadosti o povolenie na pobyt, obmedzenie vstupu do SR, otváracie hodiny oddelení cudzineckej polície	7
D. Zamestnávanie	7
E. Ekonomické opatrenia - pomoc pre podnikateľov, zamestnancov a fyzické osoby	8
F. Dane	9
G. Školstvo	10
H. Zdravotníctvo	13
Ako postupovať v prípade podozrenia na COVID -19:	13
Ako požiadať o vyšetrenie na COVID-19	14
Poskytovanie zdravotnej starostlivosti počas krízového stavu v SR	15
Zdravotné poistenie	15
I. Sociálna poisťovňa a nárok na sociálne dávky	17
J. Zoznam kontaktov, na ktoré sa môžete obrátiť v prípade určitej sociálnej alebo krízovej situácie (v súvislosti aj mimo súvislosti s COVID-19)	19

A. Obmedzenia a opatrenia prijaté v súvislosti s COVID-19 a ich uvoľňovanie

- Od stredy 3. júna sa môžu **otvoriť aj vnútorné športoviská pre verejnosť**, prírodné aj umelé kúpaliská, wellness centrá vrátane centier v hoteloch, vnútorné priestory ZOO a botanických záhrad, prírodné liečebné kúpele pre všetkých, ostatné doteraz zatvorené prevádzky zariadení starostlivosti o ľudské telo (kryokomory, hydromasáže, solné jaskyne a podobne), ako aj kasína.
Všetko za prísnych hygienických podmienok. Viac informácií nájdete na stránke **Úradu verejného zdravotníctva SR**:
http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/final_opatrenie_prevadzky_4_faza_02_06.pdf
- **Od stredy 10. júna nosiť rúško vonku je už len dobrovoľné. Rúška budú naďalej povinné v interiéroch, v hromadnej doprave, obchodoch. Má to však svoje výnimky:** Od 3. júna nemusia mať v interiéri rúška deti do 3 rokov, osoby so závažnými poruchami autistického spektra, osoby v uzavretom aute, ak sú zo spoločnej domácnosti, vodiči verejnej dopravy, ak sú v uzavretej kabíne oddelenej od priestoru na prepravu osôb, pedagogickí zamestnanci alebo odborní zamestnanci (napr. asistent učiteľa alebo špeciálny pedagóg) v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, žiaci základnej školy v interiéri alebo exteriéri školy v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, žiaci pri konaní prijímacích skúšok,

3

komisionálnych skúšok, jazykových skúšok, skúšok odbornej spôsobilosti na výkon povolania a pri ukončovaní výchovy a vzdelávania, poslucháči pri konaní štátnych jazykových skúšok, deti v interiéri a exteriéri materskej školy a jaslí, osoby pri výkone športu, fotografované osoby na čas nevyhnutný pre výkon procesu fotografovania, osoby nevesty a ženícha pri svadbe, deti prístupujúce k prvému svätému prijímaniu, účinkujúci pri nakrúcaní audiovizuálneho diela alebo výrobe programu a výkonných umelcov pri podávaní umeleckého výkonu, osoby pri návšteve wellness, umelých kúpalísk a prírodných kúpalísk, účastníci zotavovacích podujatí pre deti a mládež, vrátane personálu, pri všetkých aktivitách v rámci lokality, vyhradenej na konanie daného zotavovacieho podujatia, ako aj pri pobyte vo voľnej prírode. Ďalej rúška už nebudú musieť nosiť zamestnanci v spoločnom priestore, ak sú od seba alebo iných osôb vzdialení minimálne 2 metre a ani zamestnanec, ktorý je na pracovisku sám.

Viac informácií o opatrení, ktoré sa týka povinného nosenia rúšok nájdete na webstránke [Úradu verejného zdravotníctva SR](#):

http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/final_opatrenie_ruska_02_06.pdf

http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/Opatrenie_UVZSR_ruska_09062020.pdf

- **Obchody – ruší sa vyhradený čas v obchodoch pre seniorov nad 65 rokov. Povinné sanitárne dni v nedeľu ostávajú pre maloobchodné prevádzky v platnosti.**
- **Hromadné podujatia** – je povolené organizovať aj **športové súťažné podujatia** (vrátane divákov). Maximálny počet účastníkov sa výhľadovo bude meniť. Od 10. 6. by to malo byť najviac **500 osôb**, od 1. júla až do konca tohto roka **do 1000 osôb**.
- **V zariadeniach verejného stravovania sa ruší obmedzenie počtu ľudí sediacich pri jednom stole.** Taktiež budú môcť zariadenia verejného stravovania mať **otvorené aj po 22:00**, je však potrebné riadiť sa platným všeobecne záväzným nariadením obce.
- **Hotely** už nemusia dodržiavať 24-hodinový časový odstup medzi ubytovaním klientov do tej istej izby. Zároveň sa zruší podmienka pre izbu mať vlastné sociálne zariadenie.
- **V taxíkoch** už môže byť zapnutá klimatizácia aj pre zákazníka. Ruší sa aj povinná 15-minútová prestávka medzi jazdami. Naďalej sa bude vyžadovať dezinfekcia priestorov vozidla.
- Otvoriť sa budú môcť **denné stacionáre** pre osoby do 62 rokov. Postupne sa bude uvoľňovať aj prijímanie nových klientov do zariadení sociálnych služieb. V ďalších týždňoch by sa mali povoliť aj návštevy klientov v zariadeniach sociálnych služieb.
- Od 10. júna sa budú môcť otvoriť **detské kútiky** v nákupných centrách.
- Otvoriť sa môžu aj **centrá voľného času a základné umelecké školy**, rozhodnúť o tom však musí zriaďovateľ.
- Od 1. júna 2020 pracujú klientske centrá a kontaktné pracoviská Ministerstva vnútra SR v plnej prevádzke na všetkých úsekoch **bez obmedzení**.

Vstup na klientske pracoviská je možný len s prekrytými dýchacími cestami (rúško alebo šál) a každý návštevník je povinný pri vchode vydezinfikovať si ruky a riadiť sa pokynmi supervízora.

- Od 1. júna sa obnovuje režim na oddeleniach cudzineckej polície v plnom rozsahu. Od tohto dátumu sú prijímané všetky druhy žiadostí.

- Polícia opakovane upozorňuje, že pokuty za neplatné technické a emisné kontroly polícia v čase mimoriadnej situácie neukladá.
- Od 11. júna sú stránkové hodiny na **úradoch práce**, sociálnych vecí a rodiny rozšírené, avšak klienti sú vyzvaní, aby na komunikáciu naďalej využívali email, telefonický kontakt a poštové služby. Naďalej je do priestorov úradov práce zakázaný vstup rodičov s deťmi, okrem nevyhnutných prípadov.
Presné informácie o stránkových hodinách úradov práce nájdete tu: https://www.upsvr.gov.sk/media/medialne-spravy/zmena-uradnych-hodin-na-uradoch-prace-socialnych-veci-a-rodiny-platna-od-11.-5.-2020.html?page_id=1001181
- Od 25. mája fungujú pobočky **Sociálnej poisťovne** v štandardnom režime, od 1. júna sú otvorené aj pokladne na týchto pobočkách. V platnosti zostávajú prísne hygienické opatrenia. Bližšie informácie o úradných hodinách pobočiek Sociálnej poisťovne nájdete tu: <https://www.socpoist.sk/aktuality-pobočky-socialnej-poistovne-budu-od-25-maja-2020-fungovat-v-standardnom-rezime-okrem-pokladnic/48411s68660c>
- **Od 30. marca 2020 pred vstupom do nemocníc, fabrik a tam, kde sa hromadia ľudia, sa uskutoční kontrola telesnej teploty.**

B. Karanténa

Od stredy 10. júna 7:00 hod. je prijatý zoznam tzv. “bezpečných krajín”, ktorými sú: Bulharsko, Cyprus, Česko, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Chorvátsko, Island, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Nórsko, Rakúsko, Slovinsko, Švajčiarsko.

Po príchode z týchto bezpečných krajín už nebude potrebné ísť do štátnej karantény, domácej E-karantény, ani mať pri sebe negatívny test na COVID-19.

Domáca izolácia či povinnosť predložiť negatívny test na COVID-19 nie je povinná ani vtedy, ak sa osoba s trvalým alebo prechodným pobytom na Slovensku vracia z Poľska. Podmienka je, že v krajine nemôže byť dlhšie ako 48 hodín.

Pri príchode z krajín, ktoré nie sú v takzvanom „bezpečnom“ zozname, musíte predložiť negatívny PCR test, ktorý nie je starší ako 96 hodín. Test sa predkladá buď policajtovi, alebo regionálnemu Úradu verejného zdravotníctva (ak prichádzate cez hraničný priechod, na ktorom nie je prítomná policajná kontrola). Následne, po návrate z inej ako bezpečnej krajiny, musíte ísť do domácej izolácie. Najneskôr v piaty deň trvania domácej izolácie musíte absolvovať test na ochorenie COVID-19. Až v prípade negatívneho výsledku tohto testu môžete ukončiť domácu izoláciu.

Ak sa nachádzate v štátnej karanténe a boli ste posledných 14 dní v inej ako bezpečnej krajine, môžete izoláciu dokončiť doma, kým nebudú mať negatívny test. Domáca izolácia sa týka aj osôb,

ktoré s vami žijú v spoločnej domácnosti. Ak ste sa vrátili z „bezpečnej“ krajiny zo zoznamu, môže z karantény odísť bez domácej izolácie.

Ak máte aktivovanú E-karanténu, funguje to podobne ako pri štátnej karanténe. Ak ste prišli z inej ako bezpečnej krajiny, musíte počkať na negatívny test. Ak ste prišli z „bezpečnej“ krajiny, oznámite to regionálnemu úradu verejného zdravotníctva, ktorý deaktivuje E-karanténu.

Vyššie uvedené pravidlá pri príchode z inej ako bezpečnej krajiny sa nevzťahujú na:

- osoby s trvalým alebo prechodným pobytom na území SR, pri návrate z Poľska do 48 hodín;
- vodiči nákladnej dopravy, letecký personál, posádky v lodnej doprave, rušňovodiči, vozmajstri, vlakové čaty;
- vodiči a posádky osobnej, leteckej alebo autobusovej dopravy, ktorí vykonávajú prepravu repatriovaných osôb do SR;
- osoby požívajúce na území SR diplomatické výsady a imunity;
- poslanci Európskeho parlamentu zvolení v SR a ich rodinní príslušníci;
- osoby, ktoré vstupujú na územie SR z dôvodu realizácie právoplatného súdneho rozhodnutia vo veci vykonávania starostlivosti rodičov o maloleté dieťa

Kompletný zoznam výnimiek nájdete tu:

http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/Opatrenie_UVZSR_domaca_izolacia_zrusenie_statnej_karanteny_09062020.pdf

1. Karanténa sa nevzťahuje na špecifické kategórie zamestnaní a osôb, napr. **vodičov nákladnej dopravy, pilotov, rušňovodičov, vodičov zdravotnej služby, pohrebných služieb**, a osoby ktoré vstupujú do SR z **dôvodu realizácie striedavej starostlivosti o maloleté dieťa**.
2. Karanténa sa nevzťahuje na **tzv. pendlerov** - osoby s trvalým/prechodným pobytom v SR, ktoré majú uzatvorený pracovnoprávny vzťah alebo miesto výkonu práce (napr. u SZČO) v prihraničných oblastiach na území susedného štátu vo vzdialenosti do 30 km a majú potvrdenie od zamestnávateľa, a takisto na osoby, ktoré majú trvalý/prechodný pobyt v prihraničných oblastiach susedného štátu vo vzdialenosti do 30 km a majú uzatvorený pracovnoprávny vzťah, alebo miesto výkonu práce v SR do 30 km a majú potvrdenie od zamestnávateľa.
3. V odôvodnených prípadoch môže udeliť výnimku Úrad verejného zdravotníctva na základe žiadosti člena vlády.

Ministerstvo zahraničných vecí naďalej odporúča necestovať do žiadnej krajiny sveta. Aktualizované informácie o režimoch s jednotlivými krajinami a možnosti vstupu do jednotlivých krajín nájdete na stránke Ministerstva zahraničných vecí:

<https://www.mzv.sk/cestovanie/covid19/obmedzenia-na-hraniciach>

Aktuálne opatrenie Úradu verejného zdravotníctva SR nájdete tu:

<http://www.uvzsr.sk/>

C. Žiadosti o povolenie na pobyt, obmedzenie vstupu do SR, otváracie hodiny oddelení cudzineckej polície

Informácie o zmenách v legislatíve k povoleniam na pobyt, plynutiu lehôt a k iným opatreniam nájdete na stránke [HRL](#):

<https://www.hrl.sk/sk/info-o-migracii/covid-19/zmeny-v-zakone-o-pobyte-cudzincov-v-suvislости-s-covid-19>

alebo na stránke [Migračného informačného centra IOM](#):

<https://www.mic.iom.sk/sk/novinky/639-covid-19-opatrenia.html>

Odo dňa 01. 06. 2020 sa obnovuje prevádzka na oddeleniach cudzineckej polície PZ v plnom rozsahu. Budú prijímané všetky typy žiadostí. Je naďalej nutné dodržiavať hygienické opatrenia na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19.

Stránkové hodiny oddelení sú nasledovné:

Pondelok: 07.30 - 15.00

Streda: 07.30 - 17.30

Piatok: 07.30 - 12.00 / Piatok OCP Bratislava: 07.30 - 14.00

Cudzincom odporúčame použiť elektronický objednávací systém a pred návštevou OCP si vytvoriť rezerváciu: <https://www.minv.sk/?objednavaci-system-na-ocp>

Služby súvisiace s asistovanými dobrovoľnými návratmi do krajiny pôvodu poskytuje [Medzinárodná organizácia pre migráciu](#):

<https://avr.iom.sk/>

D. Zamestnávanie

Skončenie pracovného pomeru: Aj v tejto situácii musí byť okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa založené na zákonných dôvodoch. **Zákonným dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa je iba odsúdenie zamestnanca za úmyselný trestný čin alebo závažné porušenie pracovnej disciplíny.** Z dôvodu zníženia počtu zamestnancov nie je možné okamžite skončiť pracovný pomer. **Možným spôsobom skončenia pracovného pomeru je dohoda (okamžité skončenie je možné, ak sa obe strany pracovnej zmluvy dohodnú) alebo výpoveď (počas výpovednej doby, ktorá môže byť 1-3 mesiace, je zamestnávateľ stále povinný platiť mzdu a odvody).**

V prípade, že zamestnancovi bolo nariadené karanténne opatrenie, musí zamestnávateľ ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca v práci ako práceneschopného.

Náhrada mzdy: Ak zamestnávateľ musel z dôvodu pandémie pozastaviť výrobu alebo obmedziť činnosť, má zamestnanec nárok na náhradu mzdy rovnajúcu sa jeho priemernému zárobku alebo vo výške 80 % priemernej mzdy, najmenej vo výške minimálnej mzdy.

Dočasná úprava pracovných podmienok: Zamestnávateľ môže tiež dočasne upraviť zamestnancovi pracovné podmienky, čím zníži riziko kontaktu zamestnanca s možným zdrojom infekcie. Odporúča sa práca z domu – *home office*. Tento spôsob práce môže zamestnávateľ nariadiť. Prikázať môže zamestnávateľ aj čerpanie časti dovolenky, ale musí to oznámiť minimálne 7 dní vopred.

Viac informácií na: <https://www.ip.gov.sk/koronavirus-najcastejsie-otazky/>

Od 4.4.2020 platia zmeny **Zákonníka práce**, ktoré reagujú na pandémiu:

<https://www.employment.gov.sk/sk/informacie-media/aktuality/zelenu-parlamente-dostali-dalsie-opatrenia-ministerstva.html>

E. Ekonomické opatrenia - pomoc pre podnikateľov, zamestnancov a fyzické osoby

Kvôli zavedeným obmedzeniam mnoho malých a stredných spoločností zostalo úplne paralyzovaných. Vláda SR v súčasnosti spolu s vládami ostatných krajín EÚ pracuje na opatreniach, ktoré budú chrániť slovenské a európske hospodárstvo.

Zoznam ekonomických opatrení - PRVÁ POMOC PRE ZAMESTNANCOV, PODNIKATEĽOV, OBCHODNÍKOV

- Štát vyplatí 80 % mzdy zamestnancom tých spoločností, ktorých prevádzky sú povinne zatvorené od 16. marca 2020 hlavným hygienikom (vrátane daní a odvodov).
- Príspevky pre samostatne zárobkovo činné osoby a zamestnancov vo firmách, ktoré zaznamenali pokles predaja, budú závisieť od toho, ako ich to ovplyvnilo.
- Podľa návrhu štát od marca prispeje sumou 180 eur na zamestnanca/SZČO na zníženie výnosov o viac ako 20 percent. Pri poklese o viac ako 40 percent prispeje štát 300 eurami. Pri poklese o 60 percent to bude 420 eur, zatiaľ čo pri poklese viac ako 80 percent štát prispeje 540 eur.
- Žiadosti bude možné podávať na úradoch práce od 6. apríla 2020 a prostriedky by sa mali vyplácať od 15. apríla 2020.

- Bankové záruky vo výške 500 miliónov EUR pre spoločnosti na financovanie ich podnikania.
- Štát vypláca 55% hrubej mzdy zamestnancom v karanténe a rodičom na OČR.
- Odloženie platby odvodov pri poklese tržieb o viac ako 40 %.
- Odloženie preddavkov na daň z príjmu pri poklese tržieb o viac ako 40 %. Podnikatelia nebudú platiť preddavky až do októbra.
- Podnikom bude od roku 2014 poskytnutá možnosť započítať neuplatnenú stratu. To sa týka tých spoločností, ktoré si doteraz nevyužitú stratu nezapočítali.

Prostredníctvom stránky **Pomáhame ľuďom** môžete získať informácie, ako požiadať o jednotlivé príspevky: <https://www.pomahameludom.sk/>

Zoznam ekonomických opatrení - DRUHÁ POMOC OBČANOM, FIRMÁM a SZČO

S účinnosťou od 9. 4. 2020 bola prijatá novela zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, ktorá prináša

- možnosť bezodplatného odloženia splátok až o deväť mesiacov (pre fyzické osoby, živnostníkov, malé a stredné podniky, ktoré majú do 249 zamestnancov) - banky tak budú povinné na základe žiadosti klienta odložiť splácanie jeho úveru
- zvýšenie sumy bezkontaktných platieb zo súčasných 20 eur na 50 eur
- pre malé a stredné podniky a SZČO finančnú pomoc vo forme záruky za úver poskytnutý bankou a/alebo, úhrady úrokov z úveru poskytnutého bankou; cieľom pomoci je zabezpečiť udržanie zamestnanosti a prevádzky v malých a stredných podnikoch.

Viac informácií nájdete na stránke **Ministerstva hospodárstva SR**:
<https://podnikame.mhsr.sk/>

Zákaz prenajímateľa do 31. 12. 2020 jednostranne ukončiť nájom nehnuteľnosti (vrátane nájmu bytu alebo nebytového priestoru), pre omeškanie nájomcu s platením nájomného a úhrad za plnenia, splatného v období od 1. apríla 2020 do 30. júna 2020, ak omeškanie vzniklo v dôsledku okolností, ktoré majú pôvod v šírení COVID-19.

Súdny exekútor na žiadosť povinného - fyzickej osoby, vydá bezodkladne upovedomenie o odklade exekúcie, ktoré bezodkladne doručí účastníkom konania, platiteľovi mzdy, banke, dlžníkovi alebo iným dotknutým osobám. Žiadosť musí obsahovať vyhlásenie povinného, že v dôsledku mimoriadnej situácie spôsobenej COVID-19 prechodne poklesli jeho príjmy a neodkladná exekúcia by mohla mať pre neho zvlášť nepriaznivé následky.

F. Dane

Daňové úrady budú od 1.6.2020 otvorené v štandardných úradných hodinách:

Klientské zóny

Pondelok: 08:00 - 16:00

Streda: 08:00 - 17:00

Piatok: 08:00 - 14:00

Podateľne

Pondelok: 08:00 - 16:00

Utorok: 08:00 - 16:00

Streda: 08:00 - 17:00

Štvrtok: 08:00 - 16:00

Piatok: 08:00 - 14:00

Viac informácií nájdete na: <https://www.financnasprava.sk/sk/infoservis/koronavirus-opatrenia>

Call centrum: 048 43 17 222

G. Školstvo

Od 1.júna 2020 môžu byť otvorené na základe rozhodnutia zriaďovateľa tieto zariadenia:

- **Zariadenia pre starostlivosť o deti do 3 rokov**

Do jasí sa prednostne prijímajú deti rodičov, ktorí pracujú v prvej línii (najmä zdravotnícky personál, zamestnanci v sociálnych službách, vojaci, policajti, hasiči, predavači, vodiči).

- **Materské školy**, vrátane materských škôl pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a materských škôl pri zdravotníckych zariadeniach.

- **Základné školy** - na účel výchovy a vzdelávania žiakov a konania komisionálnych a jazykových skúšok sa otvárajú:

→ nulté ročníky, ročníky 1. až 5.

→ prípravné ročníky a ročníky 1. až 9. na základných školách pre žiakov so špeciálnym výchovno-vzdelávacími potrebami, vrátane základných škôl pri zdravotníckych zariadeniach.

- **Stredné školy** - za účelom konania komisionálnych skúšok, jazykových skúšok, prijímacích skúšok a ukončovania výchovy a vzdelávania v dennej a externej forme štúdia (maturitné skúšky, záverečné skúšky, záverečné pomaturitné skúšky a absolventské skúšky) a na účel skúšok odbornej spôsobilosti na výkon povolania sa od 1.6.2020 opätovne otvárajú aj stredné školy.

- **Jazykové školy** - zaradené do siete škôl a školských zariadení SR na účel konania štátnej jazykovej skúšky.

- Otvárajú sa tieto ďalšie školské zariadenia

- prevádzkarne, v ktorých sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do šesť rokov veku dieťaťa, a ak tak rozhodne zriaďovateľ,
 - prevádzkarne, v ktorých sa prevádzkuje živnosť výchovy a mimoškolského vzdelávania detí a mládeže, a ak tak rozhodne zriaďovateľ,
 - zariadenia, v ktorých sa poskytujú služby výchovy a starostlivosti o deti a mládež, a ak tak rozhodne zriaďovateľ,
 - školské kluby detí,
 - zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov,
 - školské stravovacie zariadenia.
- **Od 10. júna sa môžu otvoriť aj centrá voľného času a základné umelecké školy,** rozhodnutí o tom však musí zriaďovateľ.

Zákonný zástupca (spravidla rodič) dieťaťa sa môže dobrovoľne rozhodnúť, či dieťa bude navštevovať vyššie uvedené školské zariadenia alebo nie. Ak má obavy o zdravie dieťaťa, dieťa do zariadenia chodiť nemusí. Naďalej môže zostať doma so zákonným zástupcom, ktorý môže naďalej poberať dávku "ošetrovné".

Riaditelia škôl naďalej zabezpečia dištančné vzdelávanie pre žiakov šiestych až deviatych ročníkov a pre žiakov, ktorí nebudú umiestnení v škole, v rozsahu a forme, ktoré umožňujú personálne a technické možnosti školy.

Na posledných sedem júnových pracovných dňoch sa otvárajú všetky základné aj stredné školy. Účasť detí bude naďalej dobrovoľná.

- Naďalej platí, že štandardné prijímacie pohovory na **stredné školy** v školskom roku 2019/2020 nebudú. O prijatí žiakov na stredné školy bude rozhodovať viacero kritérií, najmä prospech.
Do 1. ročníka štvorročných a päťročných vzdelávacích programov a do učebných odborov bude prijímacie konanie od 19. mája 2020 do 30. júna 2020.
Do 1. ročníka osemročných vzdelávacích programov bude prijímacie konanie od 15. júna 2020 do 30. júna 2020.
Aký je podrobný časový harmonogram prijímacieho konania do 1. ročníka štvorročných a päťročných vzdelávacích programov?
 - do 7. mája musia riaditelia škôl zverejniť kritériá na prijatie,
 - do 13. mája môžu musia žiaci a ich rodičia požiadať stredné školy o presunutie prihlášky,
 - do 15. mája môžu žiaci a ich rodičia podať prihlášky na stredné školy, ak tak doteraz ešte neurobili,
 - do 29. mája musia riaditelia škôl rozhodnúť o prijatí žiakov na stredné školy,
 - do 4. júna sa musia rodičia a žiaci záväzne rozhodnúť, na ktorú školu nastúpia,
 - do 5. júna musia riaditelia zverejniť počet obsadených a voľných miest,

- do 15. júna musia riaditelia zverejniť 100% naplnenosť; v prípade voľných miest oznámiť, či bude 2. kolo prijímačiek,
- do 19. júna môžu uchádzači podať prihlášku do 2. kola prijímačiek,
- do 25. júna riaditelia odošlú rozhodnutie o prijatí,
- do 30. júna musia žiaci alebo ich rodičia alebo ich rodičia doručiť záväzné potvrdenie o nastúpení do školy.

Podrobný časový harmonogram pre prijímacie konania do 1. ročníka pre osemročné vzdelávacie programy nájdete tu: <https://www.minedu.sk/data/att/16433.pdf>

- V školskom roku 2019/2020 sa maturovalo podľa výnimočných pravidiel. Najneskôr 30. júna vydajú školy žiakom koncoročné a maturitné vysvedčenia.

Od 15. júna 2020:

- sa zrušuje limit počtu detí v triedach
- sa zrušuje zákaz zmiešavania detí v triede
- sa zrušuje meranie teploty
- prevádzka školy bude predĺžená na 10 hodín (doteraz to bolo 9 hodín)
- sa zrušuje "Prehlásenie zákonného zástupcu o zdravotnom stave dieťaťa pre materskú školu"
- zrušuje sa zákaz besiedok, posedení a podobných hromadných akcií
- zrušuje sa 10 minútový limit na zotrvanie zákonného zástupcu v priestore školy
- zrušuje sa organizovanie osôb pred školou
- povoľuje sa umývanie zubov detí v materských školách

- **Vysoké školy** rušia klasické prijímacie konania. Niektoré vysoké školy predĺžili termín na podanie prihlášok. Informácie o prijímacom konaní na jednotlivé vysoké školy môžete nájsť tu: <https://www.portalvs.sk/sk/aktuality>

Viac informácií nájdete na stránke **Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR**: <https://www.minedu.sk/rozhodnutia-a-usmernenia-v-case-covid-19/> a na **stránke** v časti Školstvo, vzdelávanie a starostlivosť o deti: <https://www.korona.gov.sk/>

Ministerstvo školstva v spolupráci s viacerými mimovládnyimi organizáciami spustilo **internetovú stránku** - <http://www.ucimenadialku.sk/> - ako nástroj oficiálnej komunikácie počas prerušeného vyučovania na školách a prerušenej prezenčnej výučby na vysokých školách v čase epidémie koronavírusu. Stránka prináša prehľad možnosti dištančného vzdelávania predovšetkým v slovenskom a českom jazyku, ako aj odporúčania a usmernenia pre školy, učiteľov, odborných zamestnancov, poradne, rodičov.

Zároveň však odporúčame najmä kvôli výučbe (dištančná forma, samoštúdium, iná forma) ako aj iným dôležitým usmerneniam sledovať internetové stránky a komunikovať s príslušnými vzdelávacími inštitúciami.

Možnosti dištančného vzdelávania pre školy, žiakov a rodičov

- <https://www.minedu.sk/moznosti-distancneho-vzdelavania-pre-skoly/>
- **Viki:** <https://viki.iedu.sk/landing>
- **Planéta vedomostí:** <http://planetavedomosti.iedu.sk/>
- **IT Akadémia:** <http://itakademia.sk/>
- **Testovanie 9:** <https://www.nucem.sk/sk/merania/narodne-merania/testovanie-9/roky/2018-2019>
- **Maturita:** <https://www.nucem.sk/sk/merania/narodne-merania/maturita/roky/2018-2019>

RTVS (Rozhlas a televízia Slovenska) vysiela v dopoludňajších hodinách vyučovacie programy na Dvojke. Archív relácie Školský klub nájdete tu: <https://www.rtv.s.sk/televizia/archiv/15668>

COVID-19 obmedzil náš voľný pohyb a boli sme odkázaní najmä na pobyt v domácnostiach. Aby sme boj s vírusom vyhrali, potrebujeme posilňovať svoju imunitu, čomu môže pomôcť pravidelný pohyb a cvičenie. Inšpiráciu môžete nájsť na stránke **Hýb sa doma:** <https://www.hybsadoma.sk/>

Bezplatné telefonické linky - pomoc a poradenstvo:

- Call centrum rezortu školstva – 0800 138 033 bezplatná linka v pracovné dni 8:00 - 16:00, e-mail: helpdesk@iedu.sk - učitelia a rodičia sa môžu obracať so svojimi otázkami k aktuálnej situácii šíriacej sa epidémie koronavírusu na odborníkov.
- **Bezplatná zelená linka** 0800 864 883, pracovné dni 9:00 – 18:00 - pre rodičov v krízových situáciách, ktoré vyžadujú radu sociálneho mediátora, prípadne psychologickú či špeciálnopedagogickú intervenciu: <https://vudpap.sk/>

H. Zdravotníctvo

Ako postupovať v prípade podozrenia na COVID -19:

<https://www.health.gov.sk/Clanok?Hlavna-sprava-COVID-19>

V prípade, ak máte podozrenie na výskyt ochorenia COVID-19 (koronavírusu) a vyskytli sa u Vás príznaky ako napríklad kašeľ, bolesti hrdla, dýchavičnosť, horúčka, odporúča sa postupovať nasledovne:

- výlučne telefonicky kontaktovať svojho ošetrojúceho lekára alebo operačné stredisko a informovať ich o svojom zdravotnom stave a cestovateľskej anamnéze,
- nechodiť priamo do ambulancie všeobecného lekára alebo do nemocnice z dôvodu

možného šírenia nákazy,
- následne po konzultácii s lekárom, postupovať podľa telefonických pokynov

V prípade, že máte akékoľvek otázky, kontaktujte odborníkov na nižšie uvedených kontaktoch. Infolinky sú funkčné 24 hodín denne, 7 dní v týždni. K dispozícii je aj mailový kontakt.

Kontakty prístupné pre verejnosť:

Národné centrum zdravotníckych informácií - 0800 221 234

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky – 0917 222 682, novykoronavirus@uvzs.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici - 0918 659 580

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave – 0917 426 075

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre – 0948 495 915

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave - 0905 903 053

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne – 0911 763 203

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach – 0918 389 841

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove – 0911 908 823

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline – 0905 342 812

Ako požiadať o vyšetrenie na COVID-19

V súčasnosti testovanie na COVID-19 prebieha v štátnych aj súkromných laboratóriách. Každý, kto má príznaky alebo podozrenie na ochorenie, môže požiadať o testovanie na COVID 19. Testovanie môže byť hrazené z verejného zdravotného poistenia, ak ho máte. V takomto prípade môžete čakať na testovanie dlhšiu dobu v závislosti od kapacít. Viac informácií **tu**:

<https://korona.gov.sk/poziadat-o-vysetrenie-na-covid-19/>

Ak vám váš lekár testovanie neindikoval a nemáte príznaky ochorenia, je možné objednať sa na testovanie v samoplatcovskom režime. Dostupnosť termínu závisí od toho, do akej miery bude potrebovať využiť kapacity štát. Uvedené testovanie poskytujú napr.:

Alpha medical:

<https://lab.online/produkt/koronavirus-sars-cov-2-rna-pcr-test>

alebo **Medirex:**

<https://www.laboratornadiagnostika.sk/samoplatcovia/detail/prevencia-chorob/testovanie-na-ochorenie-covid-19>

Pred vyšetrením na COVID-19 (výter z hrdla a nosa) je potrebné dodržať tieto zásady:

1. Príďte nalačno a bez predchádzajúceho použitia kloktadiel, zubnej pasty alebo iných dezinfekcií.
2. V prípade smädu je povolené pitie nechladenej čistej vody.
3. Pred výterom nefajčite.
4. Pred výterom úplne vyprázdňte nos a vykašlite sa.

5. Na odberové miesto je potrebné prísť osobným vozidlom.
6. Test na COVID-19 a následná karanténa je povinná pre všetkých pasažierov vo vozidle.

Testy v štátnych zariadeniach neslúžia ako potvrdenie pri vstupe na Slovensko. Pre získanie potvrdenia negatívneho výsledku je potrebné využiť výhradne iba spoplatnené vyšetrenie.

Objednanie na opakované testy (retesty) na COVID-19 je potrebné dohodnúť s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti počas krízového stavu v SR

Vzhľadom na dobrú epidemiologickú situáciu je opäť možné poskytovanie zdravotnej starostlivosti v takmer celom rozsahu. Naďalej však treba dodržiavať opatrenia, ktoré znižujú riziko prenosu ochorenia.

V prípade, ak máte nejaké zdravotné problémy (mimo príznakov COVID-19), máte dohodnutý termín u lekára špecialistu alebo na odborné vyšetrenie **kontaktujte telefonicky svojho lekára/pracovisko a informujte sa o ďalšom postupe.**

Pacienti môžu v týchto dňoch absolvovať už aj bežné vyšetrenia, očkovania či preventívne prehliadky.

Nemocnice využívajú viaceré vchody pre jednotlivé pracoviská s cieľom zabránenia styku s pacientmi podozrivými na ochorenie COVID-19. Pri vstupe sa vyžaduje vyplnenie dotazníka a meria sa telesná teplota.

Pred plánovaným operačným výkonom už nie je potrebné dodržiavať 14-dňovú karanténu, takisto nie je povinné preukázať sa negatívnym testom na COVID-19.

Od stredy 3. 6. môžu pacienti v nemocniciach opäť prijímať návštevy. Bližšie informácie o podmienkach návštev pacientov v nemocniciach nájdete tu:

http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/opatrenie_zrusenie_zakazu_navstev_03_06_2020.pdf

Informácie podliehajú častým zmenám. Viac informácií nájdete **tu**:

<https://www.health.gov.sk/Clanok?Hlavna-sprava-COVID-19>

Zdravotné poistenie

Každý cudzinec s pobytom na území Slovenskej republiky je povinný mať uzatvorené zdravotné poistenie. Existujú dva typy zdravotného poistenia: verejné zdravotné poistenie a komerčné zdravotné poistenie.

Verejné zdravotné poistenie

Do systému verejného zdravotného poistenia spadajú len zákonom stanovené fyzické osoby:

- osoba, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky vrátane cudzincov (existujú výnimky)
- osoba, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky (ak nie je zdravotne poistená v inom členskom štáte EHP), ale:
 - vykonáva u zamestnávateľa, ktorý má sídlo alebo stálu prevádzkareň na území SR alebo je organizačnou zložkou podniku zahraničnej osoby na území SR, zárobkovú činnosť dohodnutú s mesačným príjmom z tejto činnosti najmenej vo výške minimálnej mzdy pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou;
 - vykonáva alebo má oprávnenie vykonávať na území SR samostatne zárobkovú činnosť;
 - je študent z iného členského štátu alebo zahraničný študent študujúci na škole v Slovenskej republike na základe medzinárodnej zmluvy;
 - je žiak alebo študent, ktorý je Slovákom žijúcim v zahraničí a zároveň študuje na škole v Slovenskej republike;
 - je azylantom;
 - je maloletým cudzincom, ktorý sa zdržiava na území SR bez zákonného zástupcu alebo fyzickej osoby zodpovednej za jeho výchovu a poskytuje sa mu starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu;
 - je cudzincom zaisteným na území SR;
 - je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody;
 - je nezaopatrený rodinný príslušník, ktorý sa poistencovi narodil v inom členskom štáte;
 - je nezaopatrený rodinný príslušník, ktorého za takého považujú právne predpisy členského štátu jeho bydliska;
 - je nezaopatrené dieťa do dovŕšenia 18 roku veku s povolením na pobyt na území Slovenskej republiky, alebo ktorého pobyt na území Slovenskej republiky je oprávnený (v prípade dieťaťa narodeného na území SR rodičovi s udeleným pobytom od podania žiadosti o pobyt pre toto dieťa) a ktoré má verejne zdravotne poisteného na území Slovenskej republiky aspoň jedného zákonného zástupcu alebo fyzickú osobu, ktorej bolo zverené do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu;
 - odplatne vykonáva šport za športovú organizáciu na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu.

Viac informácií nájdete [tu](https://www.mic.iom.sk/sk/socialne-veci/zdravotna-starostlivost/213-kto-je-a-kto-nie-je-verejne-zdravotne-poisteny.html):

<https://www.mic.iom.sk/sk/socialne-veci/zdravotna-starostlivost/213-kto-je-a-kto-nie-je-verejne-zdravotne-poisteny.html>

Verejné zdravotné poistenie na území SR vykonávajú tieto zdravotné poisťovne:

Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. - <https://www.vszp.sk/>

Union poisťovňa - <https://www.union.sk/>

Dôvera zdravotná poisťovňa - <https://www.dovera.sk/>

Komerčné zdravotné poistenie

Cudzinci, ktorí nemôžu participovať na verejnom zdravotnom poistení, musia mať uzatvorené individuálne komerčné zdravotné poistenie. Poistenie môže byť uzatvorené na Slovensku alebo v zahraničí. Poistenej osobe bude preplatená zdravotná starostlivosť v rozsahu určenom v zmluve s komerčnou poisťovňou. Ak sa z dôvodu situácie COVID-19 neviete spojiť so svojou poisťovňou v zahraničí, odporúčame Vám uzavrieť komerčné zdravotné poistenie na území SR, aby ste sa vyhli prípadným problémom s preplatením zdravotnej starostlivosti, ak ju budete potrebovať (najmä v tomto čase).

Komerčné zdravotné poistenie na území SR ponúkajú tieto zdravotné poisťovne:

Union poisťovňa - <https://www.union.sk/health-insurance-for-foreigners>

AXA ASSISTANCE CZ - <https://www.axa-assistance.sk/for-foreigners-sk/>

MAXIMA SLOVENSKO - <https://www.pojistovnamaxima.sk/en>

I. Sociálna poisťovňa a nárok na sociálne dávky

Opatrenia v súvislosti s COVID 19 a informácie týkajúce sa možnosti čerpania sociálnych dávok, informácie ohľadne poskytovaní sociálnych služieb, fungovaní zariadení sociálnych služieb a pod. nájdete tu: <https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/>.

V prehľade nižšie uvádzame len vybrané sociálne dávky.

Dávky zo sociálneho poistenia vypláca na základe žiadosti **Sociálna poisťovňa** a môžu ich čerpať osoby, ktoré sa na systéme sociálneho poistenia podieľali – zamestnanci, SZČO a dobrovoľne nemocensky poistené osoby (DNPO). V aktuálnej krízovej situácii v súvislosti s COVID-19 prichádzajú do úvahy tieto dávky: **ošetrovné (OČR), nemocenské a dávka v nezamestnanosti. Ostatné dávky sa vyplácajú podľa štandardných postupov.** Viac informácií nájdete na webovej stránke **Sociálnej poisťovne**: <https://www.socpoist.sk/>. Sociálna poisťovňa uprednostňuje elektronickú komunikáciu (žiadosti o dávky je možné poslať emailom, vo formáte Word bez podpisu).

Po novele zákona od 27.3.2020 – teda len v čase trvania krízovej situácie v súvislosti s COVID-19 (mimoriadna situácia, núdzový stav, výnimočný stav):

a) Poistenec (zamestnanec, SZČO, DNPO) má nárok na ošetrovné, ak

- osobne a celodenne ošetruje dieťa **do dovŕšenia 16. roku veku** (potrebné potvrdenie pediatra, keď ide o dieťa po dovŕšení 11. roku veku) alebo
- **ak sa stará o dieťa do dovŕšenia 11. roku veku alebo do dovŕšenia 18. roku veku, ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom** (bez potvrdenia pediatra a bez potvrdenia hygienika či príslušných orgánov o uzatvorení školy), **ak dieťaťu**
 - bolo nariadené karanténne opatrenia alebo

- ak škola/škôlka/zariadenie sociálnych služieb, ktoré dieťa navštevuje bolo rozhodnutím príslušného orgánu uzatvorené alebo
- ak fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela alebo jej bolo nariadené karanténne opatrenie (potrebné potvrdenie lekára/hygienika) alebo
- **sa stará o príbuzného v priamom rade, súrodenca, manžela, manželku alebo rodiča manžela alebo manželky, ak zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa takejto osobe poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou bolo rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v ňom bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu (bez potvrdenia príslušného zariadenia).**

Rodičia tých detí, ktoré v júni nenastúpia do otvorených školských zariadení a zostanú s nimi doma, môžu dávku poberať naďalej, musia však na konci mesiaca zaslať Sociálnej poisťovni vyplnený formulár **Čestné vyhlásenie k žiadosti o ošetrovné**. V ňom vyznačia dni, počas ktorých sa o dieťa starali a za ktoré si uplatňujú nárok na dávku.

Pre ostatné skupiny poistencov – rodičov detí do 16 rokov, ktorým nárok na pandemické ošetrovné potvrdil pediater, ďalej rodičov hendikepovaných detí do 18. roku veku, resp. pri opatrovaní dospelých osôb zo zariadení sociálnych služieb, ktoré sú v čase koronakrízy rozhodnutím príslušných úradov uzavreté – sa nič nemení. Nárok na pandemické OČR im pokračuje, ak naďalej trvá potreba ich osobnej celodennej starostlivosti o dieťa/dospelú osobu. Zostáva im aj povinnosť zasielať na konci mesiaca príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne **Čestné vyhlásenie k žiadosti o ošetrovné** s vyznačením dní, za ktoré si uplatňujú nárok na pandemickú dávku.

Viac informácií tu: <https://www.socpoist.sk/ako-poziadat-o-osetrovne/68337s#1>

b) Nárok na nemocenské v súvislosti COVID-19

Zamestnanec, SZČO a DNPO, ktorý bude uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie, bude mať nárok na nemocenské vo výške 55 % denného vymeriavacieho základu **od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti**, tzn. nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti bude vyplácať Sociálne poisťovňa. V prípade práceneschopnosti z iného dôvodu sa uplatňuje štandardný postup. Viac informácií tu: <https://www.socpoist.sk/ako-poziadat-o-nemocensku-davku/68337s#2>

c) Dávka v nezamestnanosti

Zamestnanec a SZČO, ktorý prišiel o prácu, môže požiadať Sociálnu poisťovňu o dávku nezamestnanosti, ktorá sa vypláca po splnení zákonných podmienok 6 mesiacov. Potrebná je však registrácia na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny medzi uchádzačov o zamestnanie, a to môžu byť len: **občania EÚ a ich rodinní príslušníci, ŠPTK s dlhodobým pobytom, osoby s udeleným azylom a poskytnutou doplnkovou ochranou**. Viac informácií tu: <https://www.socpoist.sk/ako-poziadat-o-davku-v-nezamestnanosti/68337s#4>

d) Rodičovský príspevok - predĺženie

V čase krízovej situácie sa **predlžuje poskytovanie rodičovského príspevku** z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a to **rodičom, ktorým naň zanikol nárok v mesiaci marec 2020 a neskôr nemajú zamestnanie, do ktorého by sa vrátili a nemajú ani žiadny iný príjem**. Vyplácať sa bude do skončenia mimoriadnej situácie. Viac informácií [tu](#):

<https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/rodiny-detmi/>

J. Zoznam kontaktov, na ktoré sa môžete obrátiť v prípade určitej sociálnej alebo krízovej situácie (v súvislosti aj mimo súvislosti s COVID-19)

- **Bezplatná zelená linka** 0800 864 883 - pre rodičov v krízových situáciách, ktoré vyžadujú radu sociálneho mediátora, prípadne psychologickú či špeciálnopedagogickú intervenciu; je taktiež určená pre pedagógov, ktorí sa ocitli v kríze v súvislosti s opatreniami, ktoré štát prijíma a majú dopad na ich fungovanie
- koronavirus@vudpap.sk – emailová podpora pre deti, rodičov a pedagógov ohľadom psychického zvládania situácie a taktiež otázok ako pracovať s deťmi v domácom prostredí
- **Linka detskej dôvery** 0907 401 749, 116 111, chat na www.linkadeti.sk - pre deti, ktoré majú problémy v rodine alebo sa potrebujú zdôveriť či porozprávať
- **Bezplatná telefonická linka Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny** 0800 191 222 - pre nahlásenie zneužívania sociálneho systému a zanedbávania starostlivosti o deti
- **Národná linka pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi** 0800 800 818
- **Bezplatná národná linka obe domáceho násillia a násillia na ženách** 0800 212 212 - pre obeť, ako aj svedkov násillia; v prípade nahlásenia násillia páchaného na ženách, deťoch a senioroch sa môžete obrátiť aj na Políciu SR - číslo 158; ženy zažívajúce násillie nájdu pomoc a podporu aj na regionálnej úrovni: Pomoc rodine, Michalovce, 0911 084 473; Progresfem, Poprad, 0919 235 820; Fenestra, Košice, 0911 440 808; Žena v tiesni, Martin, 0907 346 374; Hana, Spišská Nová Ves, 0903 404 483
- **Linka dôvery Nezábudka** 0800 800 566 bezplatná pomoc od profesionálov v prípade psychickej krízy alebo konzultácie akýchkoľvek problémov spojených s duševným zdravím
- **Komisárka pre deti** +421 950 439 342 - vo veci porušovania práv detí
- **Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím** +4212 20 42 03 09 - vo veci porušovania práv osôb so zdravotným postihnutím
- **Verejná ochrankyňa práv** - 02/323 63 701/2, e-mail sekretariat@vop.gov.sk, ak Vaše základné práva a slobody boli alebo mohli byť porušené zo strany orgánov verejnej správy alebo iných orgánov verejnej moci
- **Národný ústav detských chorôb** - online psychologická poradňa pre zdravotníkov, ale aj pre rodičov, ktorí trávajú doma čas s deťmi a je pre nich táto situácia nová a ťažká: <http://www.psycholog.nudch.eu/>
- www.mladezulice.sk - online chat pre otázky mladých ako aj ich rodičov

- **Dobrá linka** – psychologická internetová poradňa mladým ľuďom so zdravotným znevýhodnením: <https://dobralinka.sk/>
- **Národný inšpektorát práce** alebo príslušný inšpektorát podľa miesta sídla zamestnávateľa - ak máte podozrenie, že zamestnávateľ v súčasnej situácii porušil Vaše práva v pracovnoprávných vzťahoch: <https://www.ip.gov.sk/>
- **Slovenské národné stredisko pre ľudské práva** 02/208 501 21/25/26 – ak sa domnievate, že ide o porušenie Vašich práv v súvislosti s diskrimináciou
- **Senior linka** 0800 172 500 - bezplatné poradenské centrum pre seniorov